

Páté cvičení – afinity, rozklad afinit na základní afinity, homotetie

Úloha 1. Určete samodružné body a směry afinních zobrazení f, g, h z \mathcal{A}_3 do \mathcal{A}_3 zadaných rovnicemi vzhledem ke standardní bázi. Nalezněte repér, ve které bude mít rovnice „co možná nejjednodušší“ tvar a rovnici ztransformujte.

$$f : \begin{pmatrix} x' \\ y' \\ z' \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -1 & -2 & 0 \\ -3 & -2 & 0 \\ 2 & 2 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix}$$

$$g : \begin{pmatrix} x' \\ y' \\ z' \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 3 & 1 & -1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 2 & 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 2 \\ 0 \\ 2 \end{pmatrix}$$

$$h : \begin{pmatrix} x' \\ y' \\ z' \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & -1 & 2 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & -2 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} -7 \\ -5 \\ -6 \end{pmatrix}$$

Úloha 2. Rozložte afinitu f na co možná nejmenší počet základních afinit.

$$f : \begin{pmatrix} x' \\ y' \\ z' \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -1 & -2 & 4 \\ -4 & 1 & 4 \\ -4 & -2 & 7 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} -1 \\ 0 \\ -1 \end{pmatrix}$$

Úloha 3. Napište analytické vyjádření translace t prostoru \mathcal{A}_3 o vektor $(-1, -2, 3)$ a stejnolehlosti s téhož prostoru se středem $[1, 1, 1]$ a koeficientem -2 .

Úloha 4. Napište rovnice stejnolehlosti v \mathcal{A}_3 s koeficientem 3, která zobrazí bod $A[2, 0, 3]$ do bodu $A'[0, -1, -3]$, a najděte její střed.

Úloha 5. V \mathcal{A}_3 je dána stejnolehlost s se středem $[1, 2, 1]$ a koeficientem -3 a posunutí t o vektor $(-1, 1, 1)$. Nalezněte rovnice zobrazení $s, t, s^{-1}, t^{-1}, s \circ t, t \circ s$ a $s^{-1} \circ t \circ s$. Určete, o jaký druh homotetie se v jednotlivých případech jedná, a určete její prvky.

Řešení

1. $f : \varrho_X : x + y = 0$

$$\lambda^3 + 2\lambda^2 - 7\lambda + 4$$

$$\lambda_{1,2} = 1, \mathbf{u}_1 = (-1, 1, 0), \mathbf{u}_2 = (0, 0, 1)$$

$$\lambda_3 = -4, \mathbf{u}_3 = (-2, -3, 2)$$

Repér tvoří lib. bod z ϱ_X (např. $[0, 0, 0]$) a vektory $\mathbf{u}_1, \mathbf{u}_2, \mathbf{u}_3$.

$$\begin{pmatrix} x' \\ y' \\ z' \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & -4 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix}$$

$g : \varrho_X : 2x + y - z + 2 = 0$

$$\lambda^3 - 4\lambda^2 + 5\lambda - 2$$

$$\lambda_{1,2} = 1, \mathbf{u}_1 = (1, -2, 0), \mathbf{u}_2 = (0, 1, 1)$$

$$\lambda_3 = 2, \mathbf{u}_3 = (1, 0, 1)$$

Repér tvoří lib. bod z ϱ_X (např. $[0, -2, 0]$) a vektory $\mathbf{u}_1, \mathbf{u}_2, \mathbf{u}_3$.

$$\begin{pmatrix} x' \\ y' \\ z' \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix}$$

$h : X = [12, 3, 5]$

$$\lambda^3 - 3\lambda^2 + 3\lambda$$

$$\lambda_1 = 0, \mathbf{u}_1 = (-3, -1, 1)$$

$$\lambda_{2,3} = \frac{3}{2} \pm \frac{\sqrt{3}}{2}i, \mathbf{w}_{1,2} = \mathbf{v}_1 \pm i\mathbf{v}_2 = (3, 2, 1) \pm i(\sqrt{3}, 0, \sqrt{3})$$

Repér tvoří bod X a vektory $\mathbf{u}_1, \mathbf{v}_1, \mathbf{v}_2$.

$$\begin{pmatrix} x' \\ y' \\ z' \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & \frac{3}{2} & \frac{\sqrt{3}}{2} \\ 0 & -\frac{\sqrt{3}}{2} & \frac{3}{2} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix}$$

2. Množina samodružných bodů je přímka $p : X = [0, -\frac{1}{2}, 0] + t(1, 1, 1)$, tedy se dá f rozložit na dvě základní afinity.

3. $t : x' = x - 1, y' = y - 2, z' = z + 3;$

$$s : x' = -2x + 3, y' = -2y + 3, z' = -2z + 3$$

4. $s : x' = 3x - 6, y' = 3y - 1, z' = 3z - 12; S[3, \frac{1}{2}, 6]$

5. $t : x' = x - 1, y' = y + 1, z' = z + 1;$

$$s : x' = -3x + 4, y' = -3y + 8, z' = -3z + 4;$$

$$s^{-1} : x' = -\frac{1}{3}x + \frac{4}{3}, y' = -\frac{1}{3}y + \frac{8}{3}, z' = -\frac{1}{3}z + \frac{4}{3}; \text{střed } [1, 2, 1];$$

$$t^{-1} : x' = x + 1, y' = y - 1, z' = z - 1; \text{vektor } (1, -1, -1);$$

$$s \circ t : x' = -3x + 7, y' = -3y + 5, z' = -3z + 1; \text{střed } [\frac{7}{4}, \frac{5}{4}, \frac{1}{4}];$$

$$t \circ s : x' = -3x + 3, y' = -3y + 9, z' = -3z + 5; \text{střed } [\frac{3}{4}, \frac{9}{4}, \frac{5}{4}];$$

$$s^{-1} \circ t \circ s : x' = x + \frac{1}{3}, y' = y - \frac{1}{3}, z' = z - \frac{1}{3}; \text{vektor } (\frac{1}{3}, -\frac{1}{3}, -\frac{1}{3}).$$